

latach około 4 tys. melchitów przyjęło unię, a dla nich stworzyła Stolica Apostolska w r. 1932 osobne areybiskupstwo: Petrae, Philadelpchiae et Transjordaniae, zależne od patriarchy antiocheńskiego. W samej stolicy mieszka 350 melchitów unickich. Dla nich to w czasie ostatniej wojny zbudowano piękny kościółek, przy którym ich areybiskup ma swoją siedzibę⁴⁾.

Ks. Aleksy Klawek.

WIADOMOŚCI I UWAGI

Z AKTÓW STOLICY ŚW.

I.

W dniu 30-go listopada 1947 r. ogłosił Pius XII Konstytucję Apostolską „Sacramentum Ordinis” o święceniu diakonatu, kapłaństwa i biskupiej konsekracji. Określił w niej i zawyrokował, że materia w nich jest włożenie rąk a formą słowa modlitwy (Prefacji); a wręczenie przedmiotów (traditio instrumentorum) nie jest konieczne do ważności — przynajmniej na przyszłość. Wchodząc w szczegóły, postanawia Ojciec św.: 1) przy święceniu diakonatu materia jest włożenie rąk biskupa a formą słowa Prefacji, z których następujące są istotne — i dlatego konieczne do ważności: „Emitte in eum, quaesumus, Domine, Spiritum Sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exsequendi septiformis gratiae tuae munere roboretur;

2) przy święceniu presbiteratu materia jest pierwsze włożenie rąk biskupa, które się odbywa w cichości, a formą słowa Prefacji, w której następujące zdania są istotne, a przeto konieczne do ważności: „Da, quaesumus, omnipotens Pater, in hunc famulum tuum Presbyterii dignitatem; innova in visceribus eius spiritum sanctitatis, ut acceptum a Te, Deus, secundi meriti munus obtineat censuramque morum exemplo suae conversationis insinuet”;

3) w konsekracji biskupiej materia jest włożenie rąk przez konsekratego, a formą słowa Prefacji, a w nich następujące są istotne i konieczne do ważności: „Comple in Sacerdote tuo ministerii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructum coelestis unguenti rore sanctifica”. (Przy tym ostatnim przypomina Ojciec św. Konstytucję swą z dnia 30 listopada 1944 r. „Episcopalis Consecrationis”, w której określił rolę biskupów-asystentów.

⁴⁾ Bliższe szczegóły o dzisiejszym Ammanie podaje O. Bagatti w artykule: „Il cristianesimo ad Amman”, w czasopiśmie jerozolimskim: La Terra Santa, Marzo - Aprile 1948, str. 55—59.

Materiał archeologiczny zebrany w Gallinga Biblisches Reallexikon, Tübingen 1937, s. v. Rabbat Ammon, col. 452—455.

Wprawdzie ich obecność jest wymagana tylko do godziwości aktu, lecz oni nie są tylko świadkami, lecz rzeczywistymi w spółkonsekratorami). Nakazuje dalej Papież, by wkładanie rąk odbywało się przez fizyczne dotknięcie głowy święconego, choć moralne dotknięcie wystarcza do ważności Sakramentu. Nie można jednak opuszczać innych obrzędów, przepisanych przez „Pontyfikał Rzymski“. Rozporządzenia tej Konstytucji nie działają wstecz. Te nowe rozporządzenia mają być uwidocznione w „Pontyfikał Rzymskim“.

II.

Motu proprio „Animarum studio“ z dnia 16-go grudnia 1947 r. rozciągnął Ojciec św. upoważnienie słuchania spowiedzi, które kanon 885 daje kapłanom podróżującym po morzu, na kapłanów odbywających podróż w powietrzu.

III.

Dekretem św. Kongregacji Rozkrzewienia Wiary z dnia 18-go grudnia 1947 r. otrzymali Ordynariusze, zawiśli od wyżej wymienionej Kongregacji, władzę udzielania wszystkim kapłanom podległym i zajętem w duszpasterstwie pozwolenia na ważne udzielanie Sakramentu Bierzmowania i dorosłym i niemowlętom, znajdującym się na terenie ich misji, a będącym w niebezpieczeństwie śmierci; w siedzibie biskupa mogą godziwie używać tej władzy tylko na wypadek nieobecności lub prawnej przeszkody jakiegokolwiek biskupa. Jest to tedy rozszerzenie dekretu św. Kongregacji de Disciplina Sacramentorum z dnia 14-go września 1946: „Spiritus Sancti munere“.

IV

Św. Kongregacja Sakramentów udzieliła w dniu 12 stycznia 1948 r. dla diecezji Nantes na przeciąg jednego roku władzy bierzmowania chorych, niemowląt w szpitalach, żłóbkach i t. p. zakładach stałym kapłanom tych instytucji w warunkach określonych przez dekret „Spiritus Sancti munere“. Jeśli w takim zakładzie jest więcej kapłanów, władza powyższa przysługuje wyłącznie tylko głównemu kapłanowi.

Ks. Kazimierz Figlewicz.

ZE ZJAZDU TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE

(w dniach od 6—8 kwietnia 1948 r.)

Powojenny Zjazd Teologiczny, jaki się odbył w Lublinie w 1946 r., (25—26. IX.) był przeglądem i stwierdzeniem strat wśród uczonych, a równocześnie pierwszym nawiązaniem łączności między teologami, przerwanej przez lata okupacji. Drugi Zjazd w Krakowie miał za zadanie omówienie szeregu problemów naukowych, jak i praktycznych oraz uzgodnienia planu teologicznej nauki polskiej na najbliższą przyszłość, z uwzględnieniem uczczenia 1000-letniej rocznicy chrztu Polski.

Jako miejsce Zjazdu wybrano Kraków, gdyż w tym roku Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego obchodził 550-lecie swego istnie-